

Колосова В.П.,

кандидат економічних наук,
директор Департаменту співробітництва
з міжнародними фінансовими організаціями
Міністерства фінансів України

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК В УКРАЇНІ

Наведено інформацію щодо діяльності Європейського інвестиційного банку, умов отримання від нього кредитних ресурсів, розглянуто перспективи співробітництва між Україною та Європейським інвестиційним банком.

The article contains detailed information regarding European Investment Bank, conditions for receiving credit resources from the Bank as well as perspective ways of cooperation between Ukraine and European Investment Bank.

Європейський інвестиційний банк (далі — Банк) було засновано в 1958 році як одну з установ Європейського економічного співтовариства (ЄЕС) згідно зі ст. 130 Римського договору про створення ЄЕС від 25 березня 1957 року, підписаного в Римі країнами-засновниками (Бельгією, Данією, ФРН, Грецією, Іспанією, Францією, Ірландією, Італією, Люксембургом, Нідерландами, Португалією, Великобританією та Північною Ірландією).

Згідно із Статутом, Європейський інвестиційний банк є юридичною особою, надає кредити для реалізації інвестиційних проектів і при цьому залучає необхідні фінансові ресурси на ринку капіталу та використовує власні ресурси.

Головна мета цієї фінансово-кредитної установи — сприяння збалансованому розвитку країн — членів Європейського Союзу шляхом надання кредитів чи банківських гарантій, а найважливіше завдання полягає в посиленні процесів економічної та соціальної інтеграції держав ЄС. Європейський інвестиційний банк (із штаб-квартирою в Люксембурзі) створювався на безприбутковій основі та є структурною одиницею ЄС. Найвагоміша частка фінансування припадає на здійснення проектів у межах самого Європейського Союзу.

У складі Європейського інвестиційного банку діє Європейський інвестиційний фонд (ЄІФ), утворений у 1994 році, який надає довгострокові гарантії для фінансування трансєвропейських транспортних і комунікаційних мереж, а також енергомереж для розвитку малого і середнього бізнесу. У його складі також діє Тимчасовий Единбурзький фонд кредитування, заснований у 1992 році рішенням Європейської ради для прискорення фінансування проектів розвитку капітальної інфраструктури.

Європейський інвестиційний банк є одним із найбільших офіційних кредиторів у світі. У 2001 році сума наданих ним позик становила 36,8 млрд євро (з яких

31,2 млрд були профінансовані в країнах ЄС і 5,6 млрд у третіх країнах), у 2002-му — 39,6 млрд, а у 2006-му — вже 45,8 млрд євро¹.

Акціонерами Європейського інвестиційного банку є 27 країн — членів Європейського Союзу. Частка в статутному капіталі кожної країни-члена визначається відповідно до її економічної ваги в ЄС, вираженої у ВВП. У 2005 році в зв'язку з розширенням ЄС (згідно з відповідними угодами про вступ) відбулося збільшення статутного капіталу Європейського інвестиційного банку з 163,7 млрд до 164,8 млрд євро (табл. 1). Це стало можливим за рахунок внесків двох нових країн-членів. Свою частку нові країни ЄС сплачуватимуть вісьмома рівними траншами протягом п'яти наступних років, завдяки чому зменшується тиск на їх національні фінанси.

Таблиця 1. Частки країн у збільшеному статутному капіталі Європейського інвестиційного банку *

Країна	Частка у статутному капіталі		Країна	Частка у статутному капіталі	
	тис. євро	%		тис. євро	%
Великобританія	26 649 532,50	16,17	Португалія	1 291 287,00	0,78
			Чехія	1 258 785,50	0,77
Італія	26 649 532,50	16,17	Угорщина	1 190 868,50	0,72
Німеччина	26 649 532,50	16,17	Ірландія	935 070,00	0,57
Франція	26 649 532,50	16,17	Румунія	863 514,50	0,53
Іспанія	15 989 719,50	9,70	Словаччина	428 490,50	0,26
Бельгія	7 387 065,00	4,48	Словенія	397 815,00	0,24
Нідерланди	7 387 065,00	4,48	Болгарія	290 917,50	0,18
Швеція	4 900 585,50	2,97	Литва	249 617,50	0,15
Данія	3 740 283,00	2,27	Люксембург	187 015,50	0,11
Австрія	3 666 973,50	2,23	Кіпр	183 382,00	0,11
Польща	3 411 263,50	2,07	Латвія	152 335,00	0,09
Фінляндія	2 106 816,00	1,28	Естонія	117 640,00	0,07
Греція	2 003 725,50	1,22	Мальта	69 804,00	0,04
Усього — 164 808 169,00					

* European Investment Bank Group. //Annual Report, 2006. — Vol. 1. Activity Report. — p. 69.

Управління Банком здійснюється Радою керуючих, Радою директорів (*дали* — Директорат) та його виконавчим органом — Комітетом з питань управління поточними операціями (*дали* — Правління).

Найвищий орган керівництва — Рада керуючих, 27 членів якої представлені міністрами країн Європейського Союзу (зазвичай міністрами фінансів). До компетенції Ради належать ухвалення напрямів кредитної політики Європейського інвестиційного банку на майбутній рік, затвердження балансу доходів і витрат Банку, призначення та звільнення членів Директорату і Правління. До того ж Рада

¹ European Investment Bank Group. Annual Report 2006. Volume 1. Activity Report, — p. 6.

керуючих приймає рішення щодо збільшення статутного капіталу і можливої участі Банку в фінансуванні операцій у країнах, що не входять до складу ЄС.

Основні завдання Директорату полягають у розгляді та ухваленні рішень з питань кредитування, надання гарантій, отримання позик Банком. Він визначає розмір процентів за позиками і комісійної винагороди за наданими гарантіями. Члени Директорату призначаються Радою керуючих на наступні п'ять років і підзвітні виключно Банку; кандидатури висуваються країнами Європейського Союзу. Директорат складається з 28 членів: по одному представнику від країн — членів ЄС і один представник від Європейської Комісії (ЕК). Головує на засіданнях голова Ради керуючих (президент).

У разі відсутності президента його заміщує заступник. Оскільки серед засновників Банку є невеликі країни, відбувається їх групування. З метою підвищення якості професійної експертизи в роботі директорів у певних галузях Рада директорів має право залучати до шести експертів для відповідних консультацій, але без права голосування. Робота директорів не передбачає їх постійного перебування в штаб-квартирі Банку. Як правило, директори та їх заступники проводять одноденні робочі зустрічі (в середньому 10 зустрічей на рік) для вирішення поточних питань. Вони не отримують винагороди, але Банк відшкодовує їм витрати на відрядження. З 1 травня 2004 року запроваджено правило, за яким рішення приймаються не менш як третиною членів Директорату, які мають право голосу і в сукупності володіють більш як 50 % підписного капіталу.

Правління здійснює загальне керівництво Банком і контролює його поточну діяльність. Передусім це стосується підготовки рішень щодо залучення коштів, надання кредитів та гарантій, які подаються на розгляд Раді директорів. У разі їх затвердження Директоратом, Правління втілює ці рішення у життя. Правління складається з президента Банку та восьми віце-президентів, які призначаються строком на шість років Радою керуючих за пропозицією Директорату.

Європейський інвестиційний банк має власну структуру внутрішнього і зовнішнього аудита, яка забезпечує всі операції банку і стандартні для банківського та фінансового сектору процедури. Цими питаннями займається Аудиторський комітет (*далі* — Комітет), до функцій якого також входить перевірка правильності дій Банку та його бухгалтерії. Для роботи Комітету Банк має і своїх працівників, і залучає їх з інших компаній. Комітет також співпрацює з Рахунковою палатою Європейського Союзу для зовнішньої перевірки операцій, яка проводиться за рахунок бюджетних коштів ЄС або його країн-членів.

Запропонований країною на розгляд Європейського інвестиційного банку інвестиційний проект має належати до однієї з його пріоритетних сфер діяльності та збігатися із загальними пріоритетами і завданнями ЄС, якими є:

— розвиток середнього і малого бізнесу (фінансується через глобальні кредити, що надаються банкам-посередникам);

— будівництво чи модернізація транспортної інфраструктури (автомагістралі, мости, аеропорти тощо);

— розвиток енергетики (виробництво, транспортування і розподіл енергії, газу, нафти, тепла тощо) і телекомунікацій.

Європейський інвестиційний банк також підтримує:

— запровадження екологічних схем у містах і проєктів щодо захисту природи (пов'язаних із забрудненням водойм і повітря, міським транспортом тощо);

— промислові проєкти (будівництво заводів з виробництва двигунів, фармацевтичні, авіаційні проєкти тощо).

Реалізація проєктів має сприяти економічному піднесенню найменш розвинутих регіонів, створювати нові робочі місця і види діяльності, підвищувати конкурентоспроможність європейської промисловості й становити спільний інтерес для багатьох держав — членів Європейського Союзу.

Стосовно проєктів, які реалізуються в країнах — не членах ЄС, необхідною умовою отримання кредитів є надання державних гарантій. Створення трансєвропейських мереж вважається одним з найважливіших проєктів у діяльності Європейського інвестиційного банку.

Основними критеріями підготовки проєктів Банку є розмір кошторисної вартості проєкту, мінімальний обсяг якої повинен дорівнювати 25 млн євро, а частка його кредиту становити до 50 %. За винятком надзвичайних обставин, Європейський інвестиційний банк покриває до 50 % вартості кредиту, зазвичай 25—30 %. При цьому очікується, що частина витрат відшкодуватиметься організацією чи компанією, яка ініціює проєкт, за рахунок власних коштів.

Залежно від специфіки проєкту Банк встановлює термін його реалізації та визначає розмір плати за користування кредитними ресурсами. Для проєктів у галузі промисловості цей строк дорівнює від 7 до 12 років, для проєктів з розвитку інфраструктури — до 20 років, з пільговим періодом від 2 до 6 років при наданні кредитів за фіксованою чи плаваючою ставкою. На даний час фіксована ставка за позиками строком на 20 років становить близько 5,16 % для позик у євро і 5,13 % для позик у доларах США. Протягом терміну реалізації проєкту ставки можуть переглядатися. Зазначений рівень процентних ставок Європейського інвестиційного банку вважається досить низьким. Ставка складається з базової ставки (LIBOR) та адміністративних витрат і не включає елементів політичного й економічного ризику конкретної країни.

Виплати за кредитами зазвичай здійснюються раз на півроку чи на рік. Європейський інвестиційний банк стягує одноразову комісію в розмірі, що дорівнює його витратам на проведення оцінки проєкту; при цьому комісія за резервування коштів не вилучається. Надання кредиту Європейським інвестиційним банком не є “зв'язаним”, тобто не передбачає купівлі товарів та послуг певної компанії чи країни, а орієнтується на оптимальне для проєкту постачання.

Європейський інвестиційний банк не має права на придбання частки в будь-якому проекті, на участь у його керівництві, за винятком тих випадків, коли необхідно забезпечити права Банку при поверненні наданого кредиту. Заявки на отримання кредиту чи гарантії подаються Європейському інвестиційному банку шляхом звернення держави, на території якої передбачається здійснення проекту, до Європейської Комісії.

Європейська Комісія є основним партнером Банку в системі Європейського Союзу. Відповідно до п. 1.1 Статуту Європейського інвестиційного банку, ЄК призначає одного директора та його заступника. Її представник присутній на щорічних засіданнях Ради керуючих і бере участь в обговоренні політики Банку з питань виділення кредитних ресурсів. За кожним фінансовим проектом щодо надання позик ЄК висловлює свою думку. Європейська Комісія та Європейський інвестиційний банк проводять спільну політику в сфері залучення ресурсів на фінансових ринках.

Відносини Європейського інвестиційного банку з Радою ЄС (*далі* — Рада) не регулюються жодними інституційними правилами, проте Банк уважно відстежує діяльність Ради і прислуховується до її рекомендацій. Це пояснюється тим, що відповідно до Римської угоди Рада об'єднує правову систему Європейського Союзу і забезпечує координацію політичної та економічної діяльності країн-членів. Представники Європейського інвестиційного банку, як правило, беруть участь у засіданнях Ради у випадках, коли розглядаються питання щодо його діяльності.

Головною функцією Європейського інвестиційного банку є сприяння виконанню основних економічних цілей Європейського Союзу. Згідно з цим положенням, Банк постійно інформує Парламент Європейського Союзу про свою діяльність і повністю залежить від його рішень. Відносини між інституціями підтримуються на найвищому рівні. Крім того, Парламент ЄС регулярно запрошує членів Правління Європейського інвестиційного банку на засідання комісій, де розглядаються питання, які мають значення для оперативних цілей останнього.

Відповідно до Статуту Європейського інвестиційного банку всі протиріччя між Банком, його кредиторами і боржниками розв'язуються в компетентному суді країни-учасниці. Це стосується спорів, які виникають за контрактом між банком та країною-учасницею. Що ж до спорів за контрактами з третіми країнами, то вони вирішуються Судом Європейського Союзу.

У 1990-х роках Європейський інвестиційний банк брав участь у багатьох великих інфраструктурних проектах Європейського Союзу, таких як будівництво швидкої залізниці Париж — Брюссель — Кельн — Амстердам — Лондон, розширення аеропорту Мальпенса в Мілані, створення єдиної електроенергетичної мережі між Іспанією та Португалією, будівництво газопроводу в південній Європі та ін.

Конкуренція серед держав Центрально-Східної Європи щодо отримання кредитів Європейського інвестиційного банку дуже висока. На сьогодні близько

80 % із суми в 3 млрд євро, яка виділяється для країн цього регіону, використовуються Чехією, Польщею, Угорщиною та Румунією.

За останніх 10 років Чехія була однією з найбільших країн — одержувачів фінансових ресурсів Банку (близько 5 млрд дол. США), що пояснюється її вигідним географічним положенням у центрі Європи. Але деякі країни отримали ще більше коштів: Польща — 7 млрд євро, Угорщина — 3,5 млрд євро.

Європейський інвестиційний банк має мандат на здійснення операцій в країнах Африки, Карибського басейну і Тихоокеанського регіону, а також у країнах Середземноморського басейну та Південної Америки, з якими підписано відповідні фінансові протоколи. Загальна кількість країн — партнерів Банку становить близько 120, проте 80 % від загального обсягу його фінансування припадають на країни Європейського Союзу.

Європейський інвестиційний банк має частку в капіталі Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) у розмірі 300 млн євро (3 % капіталу ЄБРР). Останнім часом за обсягом наданих кредитів Європейський інвестиційний банк випереджає Світовий банк. До того ж він проводить не тільки кредитну діяльність, але й виступає найбільшим позичальником грошових ресурсів на міжнародних фінансових ринках капіталу. Така можливість не заборонена Статутом Банку і дозволяє йому залучати фінансові ресурси на найкращих умовах і відповідно надавати їх за найнижчими ставками. Європейський інвестиційний банк має найвищий кредитний рейтинг — AAA.

Компетенція Європейського інвестиційного банку за межами Європейського Союзу визначається міжнародними мандатами, що надаються Радою ЄС. Формалізація відносин між Банком і країнами, що не є членами Європейського Союзу, відбувається шляхом ухвалення Радою мандатів на розширення операційної діяльності Банку з цими країнами.

У своїй діяльності Європейський інвестиційний банк не обмежується співробітництвом тільки з країнами ЄС. Так, до 2005 року він співпрацював з чотирма країнами колишнього СРСР — Росією (не має статусу члена Європейського інвестиційного банку), Естонією, Латвією та Литвою.

Починаючи з 1990 року Європейський інвестиційний банк надав державам Центральної та Східної Європи позики на загальну суму понад 26 млрд євро, з яких 250 млн євро отримала Естонія. Банк брав участь у фінансуванні естонських проєктів з модернізації ділянки залізниці Таллінн — Нарва і будівництва міжнародного аеропорту в Таллінні. У травні 2004 року Європейський інвестиційний банк надав позику в розмірі 80 млн євро естонській енергетичній компанії “Eesti Energia AS” на модернізацію та розширення магістральних і розподільних мереж. Позика надавалася компанії без посередництва держави і державних гарантій, що свідчить про визнання її кредитоспроможності та фінансових можливостей.

Одночасно за участю Європейського інвестиційного банку реалізуються два проєкти в Литві загальною вартістю 150 млн євро (100 і 50 млн відповідно). Проєктами

передбачається придбання 34 локомотивів для оновлення рухомого складу, заміна і ремонт систем опалювання у Вільнюсі. Фінансування Банку в цих проектах становить до 50 %.

З метою підтримки малого та середнього бізнесу, реалізації середньомасштабних інфраструктурних проектів, розвитку сфери послуг і туризму Європейський інвестиційний банк у 2004 році затвердив позику Латвії загальною вартістю 60 млн євро, в якій до 50 % проекту фінансується за рахунок Банку.

Активне співробітництво між Європейським інвестиційним банком і Росією було започатковане на Стокгольмському самміті Європейського Союзу наприкінці березня 2001 року, де Банк отримав мандат на участь у фінансуванні обмеженої кількості невеликих пов'язаних з поліпшенням навколишнього середовища інфраструктурних проектів у Росії у розмірі 100 млн євро. З метою забезпечення умов для фінансування проектів на території Російської Федерації між сторонами було укладено Рамкову угоду, відповідно до якої передбачаються обов'язкове забезпечення проекту 100 % суверенною гарантією, звільнення банківських активів від податкових стягнень, надання Банку та його співробітникам привілеїв та імунітетів, обов'язковість участі в реалізації проектів інших міжнародних фінансових організацій, право вільного переказу валютних коштів за кордон.

З 2002 року між Росією та Європейським інвестиційним банком підписано дві кредитні угоди. За першим проектом “Завершення будівництва комплексу захисних споруд у Санкт-Петербурзі від потопів” загальна сума позики становить 418 млн дол. США, з яких 40 млн — кошти Європейського інвестиційного банку. У рамках другого проекту планується модернізувати південно-західні водочисні споруди компанії “Водоканал” у Санкт-Петербурзі. Проект покликаний підвищити рівень послуг, пов'язаних із очищенням стічних вод для 720 тис. мешканців міста і покращити якість води в Балтійському морі, що є важливим для всіх країн регіону. Проект реалізується без надання державних гарантій. Його загальна вартість становить 234,4 млн євро, на частку Європейського інвестиційного банку припадає 25 млн євро.

Питання про необхідність поширення операційної діяльності Європейського інвестиційного банку на Україну порушувалось українською стороною протягом останніх кількох років на різних рівнях, у тому числі у двосторонніх контактах з країнами-членами. Спроби взаємодії безпосередньо з Банком до того моменту були невдалими, оскільки останній посилався на відсутність відповідного мандату. При цьому в березні 2001 року під час самміту в Стокгольмі Рада ЄС прийняла рішення щодо поширення мандату Європейського інвестиційного банку на Російську Федерацію в рамках екологічних проектів так званого “Північного виміру”. Також 25 листопада 2003 року було ухвалене рішення про розширення мандату Європейського інвестиційного банку в контексті ініціатив “Ширшої Європи”. Згідно з ним, планувалося додаткове кредитування Банком проектів у Росії, Україні, Білорусі та Молдові в тих галузях, де він має порівняльні переваги

та існує незадовільний попит на кредити. Обсяг фінансування для цих країн встановлювався в розмірі 500 млн євро до 2007 року (при цьому Україні виділялось орієнтовно 50 % від суми). Дане рішення Ради мало статус спеціального (ad hoc), і загальний мандат (тобто можливість проведення операційної діяльності) Європейського інвестиційного банку на Україну не поширювався.

Рада ЄС 22 грудня 2004 року своїм рішенням підтримала позицію Європарламенту щодо надання Європейським Союзом гарантій Європейському інвестиційному банку стосовно його інвестиційних проєктів у Росії, Україні, Білорусі та Молдові, зокрема у сферах захисту навколишнього середовища, транспорту, телекомунікацій та енергетичної інфраструктури, на загальну суму 500 млн євро до 31 липня 2007 року. У документі зазначається, що запропоновані країнами проєкти оцінюватимуться і відбиратимуться в межах звичайних критеріїв та процедур Банку. Враховуючи досвід співпраці інших міжнародних фінансових організацій з Україною, розглядається можливість фінансування важливих проєктів Європейським інвестиційним банком разом із ЄБРР.

Під час щорічних зборів Ради керуючих ЄБРР у Белграді 22 травня 2005 року був підписаний Меморандум щодо переговорів між Україною та Європейським інвестиційним банком стосовно Рамкової угоди, в якому говорилося про узгодження всіх положень документа і висловлювалася готовність до його підписання сторонами після завершення внутрішніх процедур погодження.

У Люксембурзі 14 червня 2005 року було підписано Рамкову угоду між Україною та Європейським інвестиційним банком. Координатором у співробітництві з Банком визначено Міністерство економіки України. Верховною Радою України 7 лютого 2006 року було ухвалено Закон України “Про ратифікацію Рамкової угоди між Україною та Європейським інвестиційним банком”. Згідно з офіційним повідомленням керівництва Банку, Рамкова угода між Україною та Європейським інвестиційним банком набула чинності 8 квітня 2006 року.

Серед пріоритетних сфер співробітництва було визначено такі сектори, як транспорт, телекомунікації, енергетична інфраструктура і захист навколишнього середовища. На даний час Банком активізовано контакти з українською стороною для реалізації проєктів у транспортній та енергетичній галузях.

У межах підготовки спільних з Європейським інвестиційним банком проєктів в Україні розробляються два проєкти — “Ремонт автомобільної дороги Київ — Чоп” і “Будівництво повітряної лінії 750 кВ Рівненська АЕС — Київська ГЕС”.

Мета першого проєкту — приведення до європейського рівня транспортно-експлуатаційного стану автомобільної дороги М-06 Київ — Чоп на ділянці від Києва (км 14) до м. Броди, Львівської області (км 441), яка є однією з найважливіших магістральних доріг України і збігається з пан’європейським транспортним коридором № 3 Берлін — Вроцлав — Краків — Львів — Рівне — Житомир — Київ. Загальна вартість цього проєкту становитиме 680 млн євро. Фінансування передбачається здійснювати за рахунок коштів, одержаних у вигляді позики Європейського

інвестиційного банку (в розмірі 200 млн євро), позики Європейського банку реконструкції та розвитку (200 млн євро) і внеску “Укравтодору” (280 млн євро). У Києві 30 липня 2007 року було підписано Фінансову угоду між Україною та Європейським інвестиційним банком і Проектну угоду між “Укравтодором” і Європейським інвестиційним банком. Зазначеними документами передбачається залучення 200 млн євро для спільного фінансування частини проекту.

Мета проекту “Будівництво повітряної лінії 750 кВ Рівненська АЕС — Київська ГЕС” — скасування існуючого обмеження на видачу потужності Рівненської та Хмельницької АЕС, а також підвищення надійності електропостачання споживачам центральної частини України.

Загальна вартість проекту, яка враховує спорудження повітряної лінії електропередачі 750 кВ Рівненська АЕС — Київська ГЕС довжиною 353 км становить 364 млн євро, у тому числі позика Європейського інвестиційного банку — 150 млн, Європейського банку реконструкції та розвитку — 150 млн і внесок державного підприємства “НЕК “Укренерго” — 64 млн євро. Надання кредитів Європейським інвестиційним банком і Європейським банком реконструкції та розвитку, залучених державою, визнано можливим за умови надання ДП “НЕК “Укренерго” забезпечення своїх зобов’язань у рамках даного проекту.

На стадії ініціювання перебуває й спільний з Європейським інвестиційним банком проект “Розвиток системи водопостачання і водовідведення в Миколаєві”. Його мета — забезпечення європейського рівня екологічної безпеки, досягнення повної відповідності національним нормам з очищення стоків та їх скидання до водних об’єктів, приведення системи очищення і постачання питної води споживачам до європейських стандартів. Результатом реалізації даного проекту буде забезпечення безаварійного сталого функціонування системи водопостачання і водовідведення в Миколаєві, з обов’язковим дотриманням європейських норм і стандартів якості питної води та охорони навколишнього середовища. Загальна сума кредиту, який передбачається залучити під державні гарантії, становитиме 15,54 млн євро. Бенефіціаром за цим проектом виступатиме міське комунальне підприємство “Миколаївводоканал”².

Іншим сектором можливого співробітництва з Європейським інвестиційним банком називають проект модернізації траси Київ — Одеса поблизу Одеси та Києва. Європейський інвестиційний банк також зацікавлений в обговоренні можливих проектів співробітництва з “Укрзалізницею” за напрямками, які становлять спільний інтерес.

Керівництво Європейського інвестиційного банку також готове до обговорення можливих шляхів співробітництва з “Укртрансгазом”, зокрема в контексті реабілітації трубопроводів і модернізації компресорного устаткування. Банк відстежує технічний аспект реалізації проекту нафтопроводу Одеса — Броди —

---

² За матеріалами Міністерства фінансів України.

Плоцьк і, з огляду на його значення для всього регіону, прагне взяти участь у його реалізації. Розглядається також можливість залучення кредитних коштів у розмірі 140 млн євро, з яких кредит Європейського інвестиційного банку становитиме 70 млн євро.

Європейський інвестиційний банк підтримує ідею сприяння підвищенню енергоефективності економіки України. На пропозицію делегації Єврокомісії в Україні він готовий розглянути можливість фінансової участі в модернізації системи місцевого опалення в українських містах. Хоча з точки зору енергетичної складової цей проект не підпадає під встановлені напрями діяльності Банку в Україні, екологічна складова може дозволити йому взяти участь у реалізації подібних програм.

Європейський інвестиційний банк також отримав пропозицію від Світового банку щодо участі в програмі модернізації системи водоочисних споруд і наразі її розглядає.

Один з українських мобільних операторів повідомив керівництво Європейського інвестиційного банку про свою зацікавленість у залученні кредитів. Крім того, висловлюється готовність до обговорення можливих спільних проектів з “Укрпоштою”.

Єврокомісія пропонуватиме встановити розмір мандату Європейського інвестиційного банку для операцій у східноєвропейських країнах-сусідах у розмірі 3,7 млрд євро на період 2007—2013 років³. До нього крім України, Росії, Молдови та Білорусі увійдуть країни Кавказу (Грузія, Вірменія, Азербайджан) і п’ять держав СНД у Центральній Азії (але виключно в контексті окремих енергетичних проектів загальноєвропейського значення). У разі браку коштів керівництво Європейського інвестиційного банку може ухвалити рішення про фінансування додаткових проектів.

Перелік пріоритетних проектів у державному секторі економіки України для фінансування Європейським інвестиційним банком у 2007—2009 роках у рамках нового мандату поданий у табл. 2.

Основні напрями співпраці, які передбачає в своєму мандаті для України Європейський інвестиційний банк, — енергетика й енергозбереження, транспортна інфраструктура — збігаються з основними напрямками інвестування коштів у економіку держави на наступні роки.

Інтерес для фахівців Європейського інвестиційного банку становить можлива участь у підготовці України до проведення чемпіонату Європи з футболу “Євро 2012”. У березні 2008 року в Україні проведено круглий стіл з представниками Європейського інвестиційного банку і ЄБРР на чолі з головою Національного агентства з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу Є. Червоненка, на якому головою представництва Банку в Східній Європі, на Південному Кавказі та в Росії К. Синадіно

---

³ European Investment Bank Group. Annual Report 2006. Volume 1. Activity Report, — p. 46.

**Таблиця 2. Пріоритетні проекти державного сектора економіки
для фінансування Європейським інвестиційним банком
у 2007—2009 роках ***

Проект	Прогнозна сума позики, млн євро
Розвиток транспортної інфраструктури та оновлення основних фондів	
Реконструкція авіаційного комунального підприємства “Харків”	22
Розвиток і реконструкція державного міжнародного аеропорту “Бориспіль”	130
Будівництво 10 морських суховантажних суден дедвейтом 5500 тонн для ВАТ “Українське дунайське пароплавство” на Кілійському судноремонтно-суднобудівному заводі	17
Розвиток Херсонського морського торгового порту	12
Створення головного автоматизованого сортувального центру в Києві	22
Енергетика й енергозбереження	
Будівництво першої черги (500 МВт) Канівської ГАЕС та інфраструктури для другої черги	250
Добудова повітряної лінії 330 кВ Західноукраїнська — Дрогобич з підстанцією “Дрогобич” (330 кВт)	5
Будівництво підприємства на базі Новокостянтинівського родовища уранових руд	238,9
Розвиток діяльності енергосервісної компанії з використання біомаси (“ЕСКО-Біомаси”)	10
Реконструкція системи технічного водопостачання. Робота першого — третього блоків Південноукраїнської АЕС на Ташлицькому водосховищі та бризкальних басейнах	20
Реконструкція першої черги Слов’янської ТЕС з будівництвом дубль-блоку (125 МВт)	40
Технічне переоснащення енергоблоку № 7 Старобешівської ТЕС	17

* За матеріалами Міністерства економіки України.

було подано пропозицію щодо проектів, які Банк міг би підтримати в рамках мандату для країн Східної Європи.

З метою залучення додаткових кредитних ресурсів у економіку України, вжиття практичних заходів щодо зміцнення фінансового становища держави, створення умов для збільшення обсягів інвестицій у пріоритетні галузі економіки урядом України здійснюються кроки із започаткування співробітництва з новими міжнародними фінансовими установами. У цьому контексті як перспективна розглядається можливість подальшого співробітництва України з Європейським інвестиційним банком — одним з найбільших міжнародних фінансових інститутів і головною фінансовою установою Європейського Союзу.